

**XURMO MEVASINING KIMYOVIY VA FOYDALI
XUSUSIYATLARI**

Mamasoliyeva Madinabonu Ulug'bek qizi

Andijon davlat universiteti talabasi

Maqola haqida ma'lumot
Qabul qilingan: 05.04.2024
Qayta qabul : 12.04.2024
Saytda mavjud : 1.05.2024

Muallif (lar)
M.U.Mamasoliyeva

***Muallif bilan aloqa**
<https://orcid.org/0009-0004-3493-6680>

mamasoliyeva031200@gmail.com

© Muallif. M.U.Mamasoliyeva
UNIVERSAL xalqaro ilmiy jurnal

Ochiq ma'lumotlar:
<https://universaljurnal.uz/index.php/jurnal>

Maxfiylik bayonoti
Materialni istalgan vosita yoki formatda nusxalash va qayta tarqatish hamda maqoladan to'g'ri iqtibos keltirish va litsenziyasini ko'rsatish sharti bilan istalgan maqsadda foydalanish mumkin.

ANNOTATSIYA

Ushbu maqoladan siz xurmo organizm uchun qanday foydali xususiyatlarga ega ekanligini, uni turli kasalliklarda qanday ishlatilishini va qanday kontrendikatsiyalar mavjudligini bilib olasiz.

Ekzotik meva provitamin A, C vitamini bilan boyitilgan ovqatlar ro'yxatiga kiritilgan C vitamini: organizm uchun 7 ta foydali xususiyat. Ilmiy faktlar va afsonalar.

KALIT SO'ZLAR.

Vitaminlari, mis, kaliy, ozuqaviy qiymati, najas miqdori, Marganets, Vitamin K, Diospiros, damlamalar, ich qotishi.

KIRISH.

Ekzotik mevalar ko'pincha odamlarning e'tiborini tortadi. Ammo ularning hammasi ham inson salomatligi uchun bir xil darajada foydali emas. Shifokorlar nafaqat yoqimli ta'mga ega, balki tanaga bir qator foyda keltiradigan mevalarga ustunlik berishni maslahat berishadi. Bular orasida xurmo mevasi ham mashhur xisoblanadi. Osiyo mevasining bir qismi sifatida u ortiqcha vazn bilan kurashishga yordam beradi, yallig'lanishni yengillashtiradi. Oziq moddalarning bir qismi yurak, qon tomirlari faoliyatini normallashtiradi, xolesterin va qandli diabet kasalligini kamaytiradi.

METODOLOGIYA.

Ekzotik meva provitamin A, C vitamini bilan boyitilgan ovqatlar ro'yxatiga kiritilgan C vitamini: organizm uchun 7 ta foydali xususiyat. Ilmiy faktlar va afsonalar. S vitamini: organizm uchun 7 ta foydali xususiyat. Ilmiy faktlar va afsonalar. Maqolada s vitaminining inson tanasiga ta'siri bo'yicha ilmiy tadqiqotlar natijalari keltirilgan. S vitaminining foydalari to'g'risida tasdiqlangan va isbotlanmagan faktlar. Uning tarkibi

piridoksinning yuqori konsentratsiyasi bilan ajralib turadi (vitamin B6 vitamin B6: boy tarkibga ega 15 ta tabiiy oziq-ovqat

O'rtacha kattalikdagi bitta xom yapon xurmosining ozuqaviy qiymati 118 kaloriya. Ushbu ko'rsatkich bilan meva 31 grammni o'z ichiga oladi. uglevodlar, 21 gr. Sahara, 6 gr. tolalar.

NATIJALAR.

Ekzotik o'simlikning mevalari pishirishda ham, an'anaviy tibbiyotda ham qo'llaniladi. Diospiros rezavorlarining barglari, ildizlari va po'stlog'idan tayyorlangan damlamalar, infuziyalar, choy:

gipertenziya bosimini pasaytirish uchun 13 ta oziq-ovqat qon bosimini pasaytirishga yordam beradi

Gipertenziya bosimini pasaytirish uchun 13 ta oziq-ovqat

Gipertenziya kasalligi uchun qanday oziq-ovqat mahsulotlarini tanlash kerak? Maqolada siz kattalar va qariyalarda qon bosimini pasaytiradigan 13 ta mahsulotni topasiz. Bosimni pasaytirish uchun parhez tamoyillari.

qon tomirlarining tiqilib qolishining oldini olish;

qon tomiridan, ich qotishidan himoya qiling;

yallig'lanish va ortiqcha vaznga qarshi kurash;

qondagi shakar va xolesterin miqdorini nazorat qilish.

Oziqlantiruvchi	Miqdor	Kunlik norma	Oziqlantiruvchi	Miqdor	Kunlik norma
Kaloriya	70 kkal	3.5%	Fosfor	17 mg	4.5%
Uglevodlar	18.59 g	14%	Rux	0.11 mg	1%
Oqsil	0.58 g	1%	Vitaminlar		
Yog'lar	0,19 g	1%	Xolin	7.6 mg	1.5%
Ozuqaviy tolasi	3,6 g	9.5%	Folatlar	8 mkg	2%
Minerallar			Niatsin	0.100 mg	1%
Natriy	1 mg	0%	Piridoksin	0.100 mg	7.5%
Kaliy	161 mg	2.5%	Riboflavin	0.020 mg	1.5%
Kaltsiy	8 mg	0.8%	Tiamin	0.030 mg	2.5%
Mis	0.113 mg	12.5%	Vitamin C	7,5 mg	12.5%
Temir	0,15 mg	2%	Vitamin A	81 mg	3%
Magniy	9 mg	2%	Vitamin E	0.73 mΓ	5%
Marganets	0.355 mg	15%	Vitamin K	2.6 mKΓ	2%

MUHOKAMA.

Foydalarga qaramay, shifokorlar ichakni to'sib qo'yish xavfini bartaraf etish uchun faqat etuk xurmolarni iste'mol qilishni maslahat berishadi. Xomilaning ichak mikrobiotasiga ta'sirini oldini olish uchun siz o'zingizni kuniga 1-2 dona bilan cheklashingiz kerak.

Shifokorlar gastrit, toshbaqa kasalligi, gipertoniya, yod etishmovchiligi bo'lgan bemorlarga ekzotik mevalarni dietaga kiritishni maslahat berishadi. Xurmo tarkibidagi vitaminlar va minerallar ham quyidagilar uchun ishlatiladi:

yurak, qon tomirlari, buyraklar, oshqozon kasalliklarini davolash va oldini olish;

genitoüriner tizim ishini normallashtirish;

ortiqcha vazn bilan kurashish;

immunitetni mustahkamlash;

anemiya rivojlanish xavfini kamaytirish;

O'chokli alomatlarini yo'qotish kuchli bosh og'rig'i uchun 18 ta xalq davosi

Kuchli bosh og'rig'i uchun 18 ta xalq davosi

Maqolada bosh og'rig'ini xalq tabobati bilan davolash bo'yicha ilmiy tadqiqotlar natijalari keltirilgan. Uyda migrendan qanday qilib oson va tez qutulish mumkin.

Mevaning sog'liq uchun foydalari bir qator ozuqa moddalarining yuqori

konsentratsiyasi bilan bog'liq. Shunday qilib, taxminan 168 gramm og'irlikdagi bitta xom yapon xurmosi quyidagilarni o'z ichiga oladi:

A vitamini: RDI ning 19% ;

S vitamini: RDI ning 22% ;

B6 vitamini: RDI ning 13% ;

E vitamini: RDI ning 8% ;

K vitamini: RDI ning 5% ;

marganets: RDI ning 30% ;

mis: RDI ning 9% ;

kaliy: RDI ning 8%.

* RDI-organizmning kunlik ehtiyoji

Xurmoning sog'liq uchun foydalari antioksidantlarning yuqori miqdori bilan ham bog'liq, ular orasida olimlar S vitamini, polifenollar va Karotenoidlarni Beta-karotin deb atashadi: 15 ta foydali xususiyat va qaysi oziq-ovqat tarkibida

Beta-karotin: 15 ta foydali xususiyat va qaysi ovqatlar mavjud

Beta-karotin nima va u bizning sog'ligimiz uchun qanday foydali. Beta-karotinning teriga, sochlarga va umuman sog'liq uchun foydalari. Qabul qilish stavkalari va mahsulot tarkibi.

(provitamin A). Ikkinchisi nafaqat pulpada, balki terida ham ko'p miqdorda bo'ladi, buning natijasida ular boy to'q sariq rangga ega bo'ladi. Meva tarkibida mavjud bo'lgan karotenoidlar orasida olimlar lutein, astaxanthin, beta-karotin va beta-kriptoksantinni ham chaqirishadi. Ushbu va boshqa moddalar ko'z sog'lig'ini saqlashga, yurak-qon tomir tizimini normallashtirishga yordam beradi.

Xurmo tarkibi polifenollarga boy. Ular orasida olimlar ajralib turadi:

qahva, ferul, gal, Kumar va boshqa bir qator fenolik kislotalar;

flavonoidlar, shu jumladan antosiyaninlar, proantosiyanidinlar va katexinlar; taninlar.

Ushbu moddalar meva pulpasida, qobig'ida, barglarida mavjud. Ularning harakati umr ko'rish davomiyligini oshiradi, xotirani yaxshilaydi. Va physetin kabi flavonoid fenol tanadagi saraton hujayralarining o'sishini sekinlashtirishga yordam beradi.

Olimlar uzoq vaqtdan beri semirish va yallig'lanish o'rtasidagi o'zaro ta'sirni qayd etishgan. Shunday qilib, tanadagi yallig'lanish jarayonlari insulin va leptinga qarshilikni keltirib chiqaradi, bu esa yog ' birikmalarining ko'payishiga olib keladi.

Shu bilan birga, yog ' hujayralari yallig'lanishni kuchaytiradigan il-6 va Tnf-alfa kabi sitokinlarni ishlab chiqaradi. Kemiruvchilar ustida olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, agar xurmo dietaga kiritilsa, xavfli o'zaro ta'sirni buzish mumkin. Uning tarkibida azot oksidi, Tnf-a, IL-1, IL-6 , prostaglandin E₂ va COX-2 kabi yallig'lanish birikmalarini kamaytiradigan fenollar mavjud.

20 nafar semiz bemorda o'tkazilgan Koreya pilot sinovida olimlar ekzotik mevani zanjabil bilan birgalikda iste'mol qilish degan xulosaga kelishdi. zanjabil ildizi — sog'liq uchun qanday foyda bor? Zanjabil ildizi-sog'liq uchun qanday foyda bor?

Ushbu ildizdan foydalanishga qarshi ko'rsatmalar va uning tarkibi.

6 hafta davomida u nafaqat yallig'lanish belgilarini, balki tana vaznini va tana yog'ini ham kamaytiradi.

Mevalarda oshqozon osti bezi lipazining mavjudligi organizmga parhez yog'larini osonroq singdirishga yordam beradi. Va qobiqdagi taninlar

oshqozon osti bezi lipaziga bog'lanib, ularni yog'ni yutish uchun kamroq qiladi.

Xurmo barglariga asoslangan ekstraktlar yog'li dietada bo'lgan semiz sichqonlarda jigar va qorin yog ' birikmalarini kamaytiradi. Ularning ta'siri triglitseridlar darajasini pasaytiradi qon triglitseridlarini tezda qanday kamaytirish mumkin-usullar, maslahatlar, samaradorlik

Qon triglitseridlarini tezda qanday kamaytirish mumkin-usullar, maslahatlar, samaradorlik

Triglitseridlar nima va ular tanada qanday rol o'ynaydi. Tibbiy va xalq davolanish usullari yordamida qon triglitseridlarini tushirishning to'g'ri darajasi va usullari, umumiy xolesterin, LDL, qon shakar, insulin va leptin. Bularning barchasi xurmoning yallig'lanish bilan og'rigan bemorlarda ortiqcha vaznga qarshi kurashish qobiliyatini tasdiqlaydi.

Yurak va qon tomirlarini sog'lom saqlash Yurak-qon tomir tizimini takomillashtirish Arteriyalar ichida blyashka to'planishi aterosklerozga olib keladi. Xurmo tarkibida mavjud bo'lgan antioksidantlar uning rivojlanishini sekinlashtirishga, yomon xolesterinning yallig'lanishini va

oksidlovchi shikastlanishini kamaytirishga yordam beradi.

Yaponiya aholisi an'anaviy ravishda qon bosimi uchun ekzotik meva barglaridan foydalanadilar. Bunga asosan flavonoidlar yordam beradi. Ularning ta'siri angiotensinga aylantiruvchi ferment (Ace) faolligini kamaytirishga yordam beradi, shuningdek bosimni pasaytiradigan dorilar. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, xurmo iste'mol qilish yurak hujayralarini gipoksiya yoki kislorod etishmasligidan himoya qiladi.

Xolesterolni kamaytirish

Xolesterin miqdorini normallashtirish 66 kishida o'tkazilgan tajribalarda olimlar xurmo ekstrakti statin preparati bilan birgalikda qondagi yog' miqdorini kamaytirish qobiliyatini aniqladilar. 40 bemorda o'tkazilgan boshqa klinik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, 5 g dan foydalanish. kuniga meva yomon (LDL) xolesterin miqdorini pasaytiradi, 3 g. ular yumshoqroq ta'sirga ega.

Kalamushlarda olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, bu moddalar zararli bakteriyalar sonini

kamaytirish orqali foydali bakteriyalar sonini ko'paytiradi. Qon shakarini kamaytirishga yordam berib

Qandli diabetning oldini olish.

Bosimni pasaytirish uchun xalq tabobatida xurmo barglaridan ming yillar davomida foydalanilganiga qaramay, ularning ishlash printsipli olimlar uchun uzoq vaqtdan beri sir bo'lib kelgan. 68 prediabetik bemorda o'tkazilgan zamonaviy klinik tadqiqotlar meva ekstraktining tanadagi murakkab oqsil belgilariga ta'sirini ko'rsatadi. Tadqiqotlar ekzotik homilaning diabet rivojlanish xavfini kamaytirish, qondagi qand miqdorini kamaytirish qobiliyatini tasdiqlaydi. Bu tanadagi yog ' to'planishiga olib keladigan genlarning faolligini cheklash orqali sodir bo'ladi.

Qo'shimcha tajribalarga ko'ra, xurmoni me'yorida iste'mol qilish ovqatdan keyin qondagi glyukoza ko'tarilishining oldini oladi. Xurmoni hayvonlarning ratsioniga kiritish kraxmalning emishini cheklashga imkon beradi kraxmalning foydalari va zarari-organizm uchun 8 ta foydali xususiyat

Kraxmalning foydalari va zarari - organizm uchun 8 ta foydali xususiyat

Tadqiqotlar Altsgeymer kalamushlarida kognitiv funktsiyani saqlashda xurmo barglariga asoslangan ekstraktning samaradorligini ko'rsatadi. Bu miya hujayralarida asosiy antioksidantlarni ko'paytiradigan flavonoidlar va triterpenoidlar tufayli yuzaga keladi.

Boshqa bir tadqiqot ekstraktning miya hujayralarining shikastlanishini cheklash va ularning erkin radikallardan o'lish xavfini kamaytirish qobiliyatini ko'rsatadi. Ular Altsgeymer kasalligining rivojlanishiga to'sqinlik qilib, sichqonlarda xotirani yaxshilaydi.

Meva ekstraktlari, shuningdek, miya faoliyatini buzilishiga olib keladigan yallig'lanish chiqindilari va nf-kb miqdorini kamaytirishga qodir. Ularning ta'siri miya hujayralarini yomon qon oqimi va kislorod darajasi (ishemiya va gipoksiya) tufayli shikastlanishdan himoya qiladi. Ekstraktlar kalamushlarni glutamat toksikligidan himoya qiladi MSG: organizmga ta'siri, ilmiy faktlar

Monosodyum glutamat: organizmga ta'siri, ilmiy faktlar

Monosodyum glutamat, aka e621 xun takviyesi, aka MGS. Maqolada biz monosodyum glutamatning zarari to'g'risida olib borilgan ilmiy tadqiqotlar haqida gaplashamiz. Ushbu qo'shimcha qanday zarar etkazishi mumkin va uni dietadan butunlay chiqarib tashlash kerakmi?

Xurmo choyining kislota oqimiga ta'siri. Sinovlarning yetishmasligiga qaramay, xurmo choyi ko'pincha kislota oqimi bilan kurashish uchun uy davosi sifatida ishlatiladi. Zanjabil va doljin qo'shilishi bilan ekzotik mevalar asosida tayyorlanadi darchin-17 foydali xususiyat.

XULOSA

Xulosa o'rnida Foydali va dorivor xususiyatlarning katta ro'yxatiga qaramay, xurmo hali ham bir qator

kontrendikatsiyaga ega: Uch yoshgacha bo'lgan bolalar xurmo iste'mol qilishni cheklashlari kerak; Siz ushbu berryni ich qotishi, gemorroy, diabet, shuningdek og'ir semirish uchun ishlata olmaysiz; Xurmo sizning dietangizda allergik reaksiyaga sabab bo'lsa, tavsiya etilmaydi. Qandli diabet bilan og'rigan bemorlar ham uni me'yorida iste'mol qilishlari kerak, chunki u glyukoza miqdorini oshiradi va qondagi qand miqdorini oshirishi mumkin. Qon tomirlarining tiqilib qolishini oldini olish; qon tomirlaridan, ich qotishidan himoya qilish; yallig'lanish va ortiqcha vaznga qarshi kurashish; qondagi shakar va xolesterin miqdorini nazorat qilish; miya faoliyatini normallashtirish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. I.R.Asqarov , Taboboat qomusi. Mumtoz so'z Toshkent 2019 yil 74-86
2. Hakimov S. A., Hakimov A. S, Toshmuhamedov A. A., Ukrop, sabzavot va poliz ekinlari urugchiligi, T., 2003.
3. Ruchkina N. Dill // Kimyo va hayot : jurnal. - 2009. - No 7. - S. 54-55.
4. Хужамшукуров, Н., Эшкobilов, Ш., Дилафруз, К., & Абдутолибов, М. (2023). ВЛИЯНИЕ БИОГУМУСА НА СОДЕРЖАНИЕ НИТРАТОВ В

РАСТЕНИЯХ И ПЛОДАХ ОГУРЦА. Universum: химия и биология, (1-1 (103)), 24-29.

5. Abu Ali Ibn Sino „Tib qonunlari’’ 2-kitob. Toshkent 1992 yil

6. www.ziyonet.uz

7. www.arxiv.uz